

Přijímání a výkon evropského vyšetřovacího příkazu - praktické školení TREIO

Stručný přehled zásad č. 3

Úvod

Evropský vyšetřovací příkaz (EVP) je zásadním nástrojem justiční spolupráce mezi členskými státy Evropské unie, který usnadňuje výkon vyšetřovacích úkonů na mezinárodní bázi. Pochopení rozsahu, postupů a složitostí vydávání a provádění evropských vyšetřovacích příkazů je pro orgány činné v trestním řízení zásadní pro účinný boj proti nadnárodní trestné činnosti.

Projekt „TRaining on the European Investigation Order“ (TREIO) (Školení k evropským vyšetřovacím příkazům)¹, financovaný Evropskou unií, si klade za cíl zvýšit účinnost EVP poskytnutím standardizovaných školicích materiálů pro pracovníky zapojené do provádění tohoto právního nástroje. Metodika školení využívá kaskádový přístup, který umožňuje odborníkům z praxe stát se školiteli, čímž se zajistí široké přijetí a odbornost ve využívání evropského vyšetřovacího příkazu a digitálního systému výměny elektronických důkazů (eEDES).²

Modul 2 výukového plánu TREIO se zaměřuje na přijímání a výkon evropských vyšetřovacích příkazů, přičemž zvláštní část je věnována úvahám o používání systému eEDES. Součástí školení je sdílení zkušeností účastníků s vydáváním evropského vyšetřovacího příkazu a prohloubení jejich znalostí právního nástroje a funkcí systému eEDES.

Úvahy o používání systému eEDES

¹ <https://treio.eu/>

²

Systém určený k výměně formulářů, dokumentů a důkazů v rámci pracovního postupu EVP, kromě jiných nástrojů justiční spolupráce, v rámci projektu vedeného Generálním ředitelstvím pro spravedlnost a spotřebitele, útvarem JUST.B.3, zaštitěný Evropskou komisí, známý také jako referenční prováděcí software podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2844 ze dne 13. prosince 2023 o digitalizaci justiční spolupráce a přístupu ke spravedlnosti v přeshraničních občanských, obchodních a trestních věcech a o změně některých právních předpisů v oblasti justiční spolupráce.

Na samém začátku modulu účastníci reflektují své zkušenosti s používáním systému eEDES. Na školicím sezení se zdůrazňuje, že systém eEDES je uživatelsky přívětivý a nabízí několik funkcí, kterými se vylepšují tradiční metody. Účastníci jsou vyzváni, aby se podělili o pozitivní aspekty systému eEDES, jako je např. jeho snadné používání nebo zvýšená efektivita, a zároveň diskutovali o případných obavách nebo oblastech, které je třeba zlepšit. Mezi hlavní sdělení patří jednoduchost systému eEDES, jeho přínosné funkce a pokračující vývoj pro další vylepšení.

Přijímání a výkon EVP

Tři po sobě jdoucí sezení se zabývají praktickými aspekty přijímání a výkonu evropských vyšetřovacích příkazů a zahrnují témata, jako je např. úloha vykonávajícího orgánu, lhůty, důvody pro nevykonání a využití systému eEDES v tomto procesu. Mezi klíčová sdělení těchto sezení patří:

- Vykonávající orgán hraje při uznávání a výkonu evropského vyšetřovacího příkazu klíčovou roli a má povinnost neprodleně potvrdit jeho přijetí.
- Potvrzení přijetí podle přílohy B je zásadní pro komunikaci mezi vydávajícím a vykonávajícím orgánem a systém eEDES tento proces zjednodušuje.
- Důvody pro neuznání a nevykonání jsou vyčerpávající a systém eEDES pomáhá při efektivním výkonu evropských vyšetřovacích příkazů.
- Díky používání systému eEDES se zjednodušuje komunikace a procesy výkonu, z čehož těží vydávající i vykonávající orgány.

Oznámení o odposlechu telekomunikačního provozu a žádosti o vzájemnou právní pomoc

Další sezení se zabývají oznámením o odposlechu telekomunikačního provozu (ITN) a žádostmi o vzájemnou právní pomoc (MLA) a zaměřují se na používání systému eEDES pro oznámení podle přílohy C a žádosti o MLA. Mezi klíčová sdělení patří:

- Příkazy EVP lze vydávat pro odposlech telekomunikačního provozu s technickou pomocí jiného členského státu nebo bez ní.
- Oznámení podle přílohy C mají zásadní význam pro informování členských států o odposleších a systém eEDES tento proces usnadňuje.

- Pochopení právního rámce zákonů o odposlechu v členských státech je zásadní pro účinnou komunikaci a spolupráci.
- Systém eEDES poskytuje platformu pro vydávání oznámení podle přílohy C a žádostí o MLA, čímž se posiluje podpora účinné přeshraniční spolupráce.

Závěr

Modul 2 výukového plánu školení TREIO vybavuje účastníky znalostmi a dovednostmi pro efektivní přijímání, výkonu a sdělování EVP pomocí systému eEDES. Na základě reflexe svých zkušeností a pochopením praktických aspektů procesů evropského vyšetřovacího příkazu mohou účastníci přispět k posílení justiční spolupráce v celé Evropské unii. Díky používání systému eEDES se nejen zefektivňují správní postupy, ale posiluje se také podpora spolupráce a efektivity přeshraničních vyšetřování, což v konečném důsledku posiluje evropský justiční rámec.